

GEMEENTERAAD VLISSINGEN
POSTBUS 3000
4380 GV VLISSINGEN

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

ONS KENMERK

DATUM

BEHANDELD DOOR
K. de Visser

BEZOEKADRES
Paul Krugerstraat 1

1059806 / 1059822
TELEFOON
0118-487167

19 december 2018
BIJLAGEN

ONDERWERP

Raadinformatiebrief Actualisering Normen- en toetsingskader 2018

Geachte raadsleden,

Jaarlijks wordt het normen- en toetsingskader geactualiseerd. In het controleprotocol is vastgelegd dat het onderhouden van een actueel en volledig normen- en toetsingskader aan het College is gedelegeerd.

Het normenkader 2018 betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van de EU, het rijk en de gemeente voor de belangrijkste financiële processen. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en de eigen regelgeving, waarbij de verordeningen en beleid kunnen worden onderscheiden.

Het toetsingskader 2018 vertaalt het normenkader in meetbare termen en hanteert de criteria recht, hoogte en duur om tot begrenzing van het begrip rechtmatigheid te komen. De basis wordt gevormd door de gemeentelijke financiële processen. Het toetsingskader 2018 geeft aan welke bepalingen uit de wet- en regelgeving in het normenkader financiële consequenties hebben als bedoeld in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO).

Het normen- en toetsingskader is geactualiseerd op basis van het gemeentelijk verordeningen- en regelingenbestand en de vastgestelde beleidsregels naar de situatie op 31 december 2018. De richtlijnen uit de Kadernota Rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV zijn gevolgd als uitgangspunt bij het uitwerken van het normen- en toetsingskader. Het normen- en toetsingskader geldt voor het kalenderjaar 2018 en vervalt van rechtswege op 1 januari 2019.

Het College heeft op 18 december 2018 de actualisatie van het normen- en toetsingskader vastgesteld. Met deze raadsinformatiebrief verstrekken wij u het geactualiseerde Normen- en Toetsingskader 2018 ter kennisname.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Vlissingen,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. ing. M. van Vliet   drs. A.R.B. van den Tillaar

Artikel 1. Begripsbepalingen

Dit toetsingskader verstaat onder:

- a. BADO: Besluit accountantscontrole decentrale overheden, Stb. 2003, 362
- b. Controleprotocol: Het controleprotocol, vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2006, nr. 8.9
- c. Normenkader: Het geheel van voor de accountantscontrole relevante externe en interne regelgeving met betrekking tot financiële beheershandelingen.
- d. Rechtmatigheid: Het overeenstemmen van het tot stand komen van de financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan met de relevante wet en regelgeving, zoals bedoeld in het Besluit accountantscontrole gemeenten.
- e. College: Het college van burgemeester en wethouders van Vlissingen.
- f. Recht: Bepalingen die voorschrijven wannéér in aanmerking wordt genomen of een verplichting bestaat. Waarbij de 'sanctie' bestaat dat het recht wordt ontnomen.
- g. Hoogte: Verwijzingen naar tarieven, formules en andere criteria die aangeven welke voorwaarden over hoogte zijn opgenomen. Het gaat hier om de spelregels van de berekening.
- h. Duur: Termijnen van verstrekking, toekenning of werkingsperiode.

Artikel 2. Reikwijdte

Het toetsingskader vertaalt het normenkader in meetbare termen en hanteert de criteria recht, hoogte en duur om tot begrenzing van het begrip rechtmatigheid te komen.

Artikel 3. Doelstelling

Het toetsingskader geeft aan welke bepalingen uit de wet- en regelgeving in het normenkader financiële consequenties hebben als bedoeld in het BADO. Deze werkwijze draagt bij aan:

- a. Het gestructureerd inrichten van de beheersorganisatie, door een duidelijke relatie aan te geven tussen het normenkader en de concrete beheersmaatregelen.
- b. Het maken van risicoanalyses en kosten/baten afwegingen, door gerichte aandacht op de relevante bepalingen uit de wet- en regelgeving.

De afstemming met de externe accountant, die bij de controle van de jaarrekening gebruik kan maken van het toetsingskader.

Artikel 4. Accountantscontrole

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1, onder b, van de Controleverordening gemeente Vlissingen wordt de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant van:

- a. Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- b. Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties;
- c. Het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet;
- d. De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken; waarbij de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van het zesde lid van artikel 213 Gemeentewet, in acht worden genomen.

Artikel 5. Informatievoorziening

1. Het onderhouden van een actueel en volledig toetsingskader is gedelegeerd aan het college. Met het oog daarop informeert het college de gemeenteraad over de uitvoering van het toetsingskader.
2. De (tussentijdse) resultaten van het interne rechtmatigheidsonderzoek worden teruggekoppeld met de Commissie accountantscontrole jaarrekening.

Artikel 6. Slotbepalingen

1. Dit besluit wordt aangehaald als 'Toetsingskader rechtmatigheid 2018'
2. Het besluit treedt in werking op 1 januari 2018 en vervalt op 1 januari 2019.

Vlissingen,

burgemeester en wethouders van Vlissingen,

de secretaris,

de burgemeester,

mr. drs. ing. M. van Vliet

drs. A.R.B. van den Tillaar

Toelichting

Algemeen

Kern van het toetsingskader is dat wordt aangegeven aan welke bepalingen al dan niet financiële consequenties worden verbonden (uitwerking van het voorwaardencriterium). Indien er bijvoorbeeld een datum staat waarvóór een verzoek tot subsidie moet zijn ingediend moet het duidelijk zijn wat de consequentie van die datum is: worden aanvragen die te laat zijn niet in behandeling genomen of worden ze dat wel. Voor het kunnen uitvoeren van een rechtmatigheidscontrole en aanvaarden van de opdracht door de accountant is het in eerste instantie als aan de accountant alle verordeningen met financiële consequenties worden verstrekt.

Dat laat onverlet dat de gemeente verantwoordelijk is voor het inrichten van de beheersorganisatie en het bepalen welke beheersmaatregelen getroffen moeten worden en welke interne controlemaatregelen moeten worden uitgevoerd teneinde te waarborgen dat de bepalingen uit de externe en interne regelgeving worden nageleefd. In de praktijk vormt het toetsingskader een hulpmiddel als tussenstap tussen het normenkader en de inrichting van de beheersorganisatie. Hiermee wordt aangegeven welke bepalingen uit de regelgeving in het normenkader financiële consequenties hebben. Deze werkwijze kan van nut zijn bij:

- Het gestructureerd en planmatig inrichten van de beheersorganisatie, door een duidelijke link te leggen tussen het (abstracte) normenkader en de (concrete) beheersmaatregelen.
- Het maken van een risicoanalyses en kosten/batenafwegingen door een gerichte focus op (alleen) de relevante bepalingen uit de regelgeving. Dit kan ook van dienst zijn bij het bepalen van eventuele aanpassingen, in bijvoorbeeld verordeningen, die wenselijk zijn.
- De afstemming met de externe accountant, die bij de controle van de jaarrekening ook gebruik kan maken van een reeds aanwezig toetsingskader.

Voorts wordt verwezen naar de Kadernota Rechtmatigheid 2017 van de commissie BBV.

Deze kadernota geeft de visie van de commissie BBV ten aanzien van rechtmatigheid in de accountantsverklaring van de gemeente.

De richtlijnen van de commissie BBV zijn gevolgd als uitgangspunt bij het uitwerken van het normen- en toetsingskader.

Artikel 2. Reikwijdte

Bij het toetsingskader is het van belang aan te geven aan welke bepalingen financiële consequenties zitten. Daarbij dient de vraag te worden beantwoord welke criteria kunnen worden gehanteerd om in de praktijk tot een zekere begrenzing van de aandacht voor rechtmatigheid te komen. In verband hiermee is gezocht naar een praktische gedragslijn, die aansluit op wat ook in het kader van de getrouwheidscontrole gebruikelijk is. De financiële rechtmatigheidscontrole is immers een aanvullende juistheidscontrole op baten, lasten en balansmutaties, die in het kader van de getrouwheidscontrole al zijn gecontroleerd. Daarbij is gekozen voor de criteria recht, hoogte en duur. De definitie daarvan is vermeld in artikel 1 bij de begripsbepalingen.

Het toetsingskader strekt zich dus *niet* uit tot bijvoorbeeld:

- termijnbepalingen (bepalingen die betrekking hebben op termijnen worden vanuit de beoordeling gezien als termijnen van orde en nog niet bepalend voor de afrekening of vaststelling),
- bevoegdheden (verwijzingen naar artikelen die bepalend zijn voor de bevoegdheden van functionarissen of bestuursorganen),
- bewijsstukken (stukken die niet direct een koppeling hebben met de toekenning, vaststelling of afrekening. Het gaat hierbij ook om voorwaarden voor indiening en voorgeschreven formulieren).

Er is vanuit gegaan dat deze criteria niet direct noodzakelijk zijn voor de bepaling van de financiële rechtmatigheid.

Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. Kaderstellende collegebesluiten hebben een algemene werking voor alle nog te nemen uitvoerende besluiten. Kaderstellende collegebesluiten, betrekking hebbend op financiële beheershandelingen, kunnen verplicht zijn gesteld door hogere regelgeving of raadsbesluiten. Indien het opstellen en nemen van een collegebesluit verplicht wordt gesteld, toetst de accountant alleen of het voorgeschreven besluit daadwerkelijk is genomen. Indien wet- en regelgeving ook inhoudelijke eisen stellen aan het collegebesluit, wordt ook gecontroleerd of aan deze eisen is voldaan.

Artikel 3. Doelstelling

In de gemeentelijke organisatie kunnen onjuiste of onrechtmatige handelingen plaatsvinden en besluiten worden genomen waaruit financiële consequenties kunnen voortvloeien die van ondergeschikt belang zijn. Als die allemaal moeten worden ontdekt via de rechtmatigheidscontrole (intern of extern), is een begrenzing nauwelijks meer mogelijk en zijn activiteiten bijna oneindig. In verband hiermee is gezocht naar een praktische gedragslijn, die aansluit op hetgeen ook al in het kader van de getrouwheidscontrole gebruikelijk is. De financiële rechtmatigheidscontrole is immers een aanvullende juistheidscontrole op baten, lasten en balansmutaties, die in het kader van de getrouwheidscontrole al zijn gecontroleerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen hoofd- en bijzaken en de omvang van de daaraan verbonden financiële risico's. Als voorbeeld hiervoor nemen we de zeer vele wettelijke regelingen rond de ambtelijke rechtspositie en de fiscale en sociale verzekeringswetgeving. Veel van de bepalingen die op zichzelf relevant zijn voor de financiële rechtmatigheid hebben betrekking op situaties die relatief uitzonderlijk zijn, i.c. weinig voorkomen.

Artikel 4. Rechtmatigheid

De accountant ondersteunt de gemeenteraad in zijn controlerende functie. In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, Stb. 2003, 362 (BADO) wordt onderscheid gemaakt tussen het juridische begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole. In het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole is een inventarisatie gemaakt van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van de EU, het rijk en de gemeente. Het gaat daarbij om financiële beheershandelingen. Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de accountantscontrole moet het worden geoperationaliseerd. Dit gebeurt via het toetsingskader. Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij controle hiervan verplicht is op basis van hogere wet- en regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen.

Rechtmatigheid in de zin van het toetsingskader is het handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving waaruit financiële beheershandelingen voortkomen die als baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord. Voorbeelden van financiële beheershandelingen zijn:

- Overdrachten aan of van natuurlijke en rechtspersonen (bijv. subsidies, uitkeringen, belastingen en heffingen).
- Transacties waarbij een tegenprestatie wordt verkregen of geleverd.
- Financieringen, waaronder opgenomen en uitgezette leningen en daarbij behorende rente en aflossingen.
- Vermogensmutaties zoals mutaties van reserves en voorzieningen en de afschrijvingssystematiek.

De meeste bepalingen uit de 'Financiële verordening gemeente Vlissingen' hebben directe invloed op het tot stand komen van de baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening en maken daarom altijd onderdeel uit van het toetsingskader bij de rechtmatigheidcontrole. Te denken valt aan de wettelijk voorgeschreven afschrijvingsbepalingen of de bepalingen aangaande de financieringsfunctie.

Toetsingskader rechtmatigheid 2018 gemeente Vlissingen

	Financiële processen	Externe regelgeving	Raadsverordeningen	Financiële rechtmatigheid	Raadsbesluiten	Financiële rechtmatigheid	Datum raadsbesluit
0.	Algemeen	Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten	Algemeen delegatiebesluit	Geen voorwaarden			22-12-1994
			Financiële verordening	artikel 10, 11 en 22.3	Nota weerstandsvermogen en risicomangement		Verordening 09-06-2011 Nota 23-04-2009
			Controleverordening	Geen voorwaarden			27-11-2003
			Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid	Geen voorwaarden			29-07-2004
		Specifieke uitkeringen onder SISA-regime (Single information, Single Audit)					
		Wet investering stedelijke vernieuwing					
		Algemene wet bestuursrecht					
		Wet op de Omzetbelasting 1968					
		Wet op het BTW-compensatiefonds					
1.	Inkoop- en aanbesteding	Europese aanbestedingsrichtlijnen					
		Europese richtlijnen voor staatssteun					
		Aanbestedingswet 2012					
		Wet op het Primair Onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2014	artikel 4, 6.3, 7.3, 11.4, 12, 16, 18, 20.2, 22, 24, 25.4, 27, 28, 33, 37.4, 38 en 39			18-12-2014
		Wet op het Voortgezet Onderwijs					
2.	Salarissen	CAR UWO (Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en Uitwerkingsovereenkomst					
		Sociale verzekeringswetten					
		Fiscale wetgeving					
3.	Wet werk en bijstand	Participatie wet	Verbonden partijen (zie 7): gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren				
		IOAW (Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers)					
		IOAZ (Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen)					
		Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen)					
		Algemene uitkering en doeluitkeringen rijk					
4.	Minimabeleid	Minimaregeling Walcheren 2012	Artikel 35 Wet werk en bijstand (besluit van het college)	artikel 8			Besluit college 26-01-2010
5.	Grondexploitatie	Wet ruimtelijke ordening	Exploitatieverordening Vlissingen 2005	artikel 4.4, 8.1, 8.3 en 10.1	Nota grondbeleid		Verordening 28-04-2005 Nota grondbeleid 19-12-2013

	Financiële processen	Externe regelgeving	Raadsverordeningen	Financiële rechtmatigheid	Raadsbesluiten	Financiële rechtmatigheid	Datum raadsbesluit
			Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade Vlissingen	artikel 2 en 7			05-03-2009
6.	Maatschappelijke Ondersteuning Eigen bijdrage WMO	Jeugdwet Wet maatschappelijke ondersteuning	Verordening WMO & jeugdhulp	artikel 2, 6, 7, 8, 13 en 15			23-03-2017
7.	Verbonden partijen	Wet gemeenschappelijke regelingen					
8.	Budgetsubsidies	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening Vlissingen 2018	artikel 30,31.1,31.2 en 10			31-5-2018
9.	Treasury	Wet financiering decentrale overheden Wet houdbare overheidsfinanciën (wet hof) Wet schatkistbankieren	Treasurystatuut 2006				26-10-2006
10.	Kapitaallasten	Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten	Verordening voor het financiële beleid en beheer gemeente Vlissingen 2012	artikel 7			Verordening 09-06-2011
11.	Overige subsidies	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening Vlissingen 2018	artikel 30, 31.1, 31.2 en 10			31-5-2018
12.	Leerlingenvervoer	Wet op het primair onderwijs Wet op de expertise centra Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening leerlingenvervoer Vlissingen	artikel 2, 3, 23, 24 en 27			08-07-2014
13.	Belastingen en heffingen	Wet waardering onroerende zaken	Legesverordening 2018*	artikel 2, 3, 4, 7, 8 en 9			
		Wet Milieubeheer	Baatbelasting 2018	artikel 2, 3, 4, 5, 7 en 8.2			
		Gemeentewet	Forensenbelasting 2018	artikel 2, 3, 4, 5 en 6			
			Hondenbelasting 2018	artikel 2, 3, 4, 5 en 8			
			Lijkbezorgingsrechten 2018	artikel 2, 3, 4, 5, 7 en 10			
			Marktgeld 2018	artikel 1, 2 en 4			
			Onroerende zaakbelasting 2018	artikel 1, 2, 3, 4 en 5			
			Precariobelasting 2018	artikel 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 11			
			Reinigingsheffingen 2018	artikel 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17 en 18			
			Rioolrechten 2018	artikel 2, 3, 4, 5, 6 en 8			
Toeristenbelasting 2018	artikel 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 11						
14.	Betaald parkeren	Gemeentewet, artikel 225	Parkeerbelasting 2018	artikel 1, 3, 5, 11 en 12			
		Wegenverkeerswet 1994	Wegsleepverordening 2005	artikel 4			30-06-2005
		Besluit wegslepen van voertuigen					
15.	Verhuur	Burgerlijk Wetboek					
16.	Leges publiekszaken	Invorderingswet (AWR)	Legesverordening 2018	artikel 2, 3, 4, 7, 8 en 9			
		Koninklijk Besluit inzake reisdocumenten					
17.	Toerekening personeel aan projecten	Wet ketenaansprakelijkheid (Wet financiering sociale verzekeringen)					

	Financiële processen	Externe regelgeving	Raadsverordeningen	Financiële rechtmatigheid	Raadsbesluiten	Financiële rechtmatigheid	Datum raadsbesluit
18.	Bouwvergunningen	Woningwet en Bouwbesluit	Legesverordening 2018 Bouwverordening	Hoofdstuk 5 artikel 4.1, 6.1, 12.1			30-11-2006

* De raad heeft de vaststelling van de legesverordening gedelegeerd aan het college

Specifieke uitkeringen (op basis van verantwoordingslijst 2018)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingsystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van de medeoverheden. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Afgifte	Sisacode	Specifieke uitkering
OCW	OCW D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2018 (OAB)
Prov. Zeeland	I&M E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden
SZW	SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018
SZW	SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB_Totaal 2017
SZW	SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2018
SZW	SZW G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2017

In het controleprotocol is vastgelegd dat het onderhouden van een actueel en volledig normen- en toetsingskader is gedelegeerd aan het College.

Deze normenkader geldt voor vier jaar, indien in de bijlagen zaken wijzigen, dan wordt alleen de betreffende bijlage(n) voorgelegd. Daarin wordt duidelijk aangegeven wat de mutatie is. Het normenkader moet actueel worden gehouden en worden aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving.

1. Reikwijdte begrip rechtmatigheid en het normenkader

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), wordt onderscheid gemaakt tussen het juridische begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole. Het juridische begrip rechtmatigheid heeft betrekking op alle geldende wetten en regels. Rechtmatigheid is dan het handelen in overeenstemming met alle wetten en regels. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole is een minder omvattend begrip. De begrenzing van dit begrip wordt hieronder bezien vanuit twee invalshoeken:

- a. Het begrip 'rechtmatigheid' in het kader van de accountantscontrole.
- b. Welke wetten en bepalingen moeten in acht worden genomen in het normenkader.

De reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole beperkt zich tot recht, hoogte en duur van de regelgeving.

2. Rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole

Bij rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole bestaat een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De accountant hoeft niet vast te stellen of álle handelingen binnen de gemeente conform de geldende wet- en regelgeving zijn verricht. De aandacht blijft beperkt tot die handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen die als baten, lasten en/of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord. Met andere woorden: het gaat om de financiële beheershandelingen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Overdrachten aan of van natuurlijke personen en rechtspersonen (bijvoorbeeld subsidies, uitkeringen, belastingen en heffingen)
- Transacties waarbij een tegenprestatie wordt verkregen of geleverd.
- Financieringen, waaronder opgenomen en uitgezette leningen en daarbij behorende rente en aflossingen.
- Vermogensmutaties zoals mutaties van reserves en voorzieningen en de afschrijvingssystematiek.

Bovenstaande sluit in beginsel regels uit met betrekking tot handelingen en beslissingen van niet-financiële aard (bijvoorbeeld in relatie tot de arbeidsomstandigheden wet of de privacywetgeving). Hierop dienen twee belangrijke nuances te worden gemaakt:

- a. Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard dienen wel in algemene zin te worden betrokken bij de inschatting van het algemene risicobeleid en -beheer van de gemeente. De ratio hiervan is dat niet-financiële handelingen wel kunnen leiden tot financiële risico's waarvoor bijvoorbeeld een voorziening zou moeten worden gevormd.
- b. De accountant gaat na of het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat ten opzichte van de jaarrekening. Zo worden de paragrafen in het jaarverslag niet op rechtmatigheid aspecten getoetst. Wel wordt dus gekeken of het beeld dat in de paragrafen wordt gegeven niet botst met de jaarrekening.

3.1 Het normenkader

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van de EU, het rijk en de gemeente. De inventarisatie bestaat uit de externe wetgeving en gemeentelijke regelgeving. Onder gemeentelijke regelgeving kunnen verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten worden verstaan.

De accountant ondersteunt de gemeenteraad in haar controlerende functie. De door de accountant uit te voeren rechtmatigheidscontrole heeft daarbij als doel om vast te stellen dat de baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de bepalingen in de wet- en regelgeving. De accountant controleert of het college van Burgemeester en Wethouders bij het aangaan van transacties met financiële gevolgen de relevante bepalingen heeft nageleefd.

3.2 Externe wetgeving

Uiteraard is alleen wet- en regelgeving van belang die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen. De belangrijkste (dus niet limitatief) regelingen waar aan gedacht kan worden zijn:

- Algemene verbindende voorschriften van de EU, zoals Europese Aanbestedingsrichtlijnen en regelingen omtrent staatssteun.
- Wet- en regelgeving waarin nadere voorschriften zijn opgenomen inzake specifieke uitkeringen en subsidies vanuit de EU, het rijk en andere subsidieverstrekkende instanties.
- Fiscale en sociale wet- en regelgeving die de gemeente moet naleven.
- Overige algemene wet- en regelgeving, zoals de Algemene wet bestuursrecht (i.v.m. subsidiebepalingen) en Bezoldigingswetten en -besluiten.
- Gemeentewet.
- Wet- en regelgeving die inrichtingsvereisten voorschrijven (bijv. het Besluit Begroting en Verantwoording)
- ENSIA, richtlijnen en audits – onderdeel van het informatiebeleid – om de financiële data en/of financieel gerelateerde data t.b.v. accountantscontrole te beveiligen.
- Specifieke wet- en regelgeving ten behoeve van de eigen taakuitvoering.

3.3 Verordeningen

Alle gemeentelijke verordeningen voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen maken onderdeel uit van het normenkader. Andere besluiten van de gemeenteraad, dus niet zijnde verordeningen, met een kaderstellend karakter zijn ook een verplicht onderdeel van het normenkader. De raad mag zijn eigen verordeningen niet buiten beschouwing laten bij de rechtmatigheidscontrole. Wel kan de raad besluiten dat aan bepaalde onderdelen van verordeningen geen financiële consequenties worden verbonden. Dat kan uiteraard alleen als deze onderdelen niet verplicht voortvloeien uit hogere regelgeving. In dit geval zou de raad de betreffende onderdelen van de verordeningen kunnen intrekken of wijzigen, bijvoorbeeld door een hardheidsclausule op te nemen. Het is immers veel transparanter als uit de regelgeving blijkt wat de bedoeling ervan is.

3.4. Collegebesluiten

Collegebesluiten vallen niet onder de rechtmatigheidscontrole, tenzij de controle hiervan verplicht is op basis van hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. Collegebesluiten zijn in te delen in kader stellende besluiten en uitvoerende besluiten. Kader stellende besluiten hebben een algemene werking voor alle nog te nemen uitvoerende besluiten. Uitvoerende besluiten kunnen door het college worden genomen, bijvoorbeeld in het kader van het dagelijks bestuur en beheer van de gemeente.

Kader stellende collegebesluiten, betrekking hebbend op financiële beheershandelingen, kunnen verplicht zijn gesteld door hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. verordeningen. Indien het opstellen en nemen van een collegebesluit verplicht wordt gesteld, toetst de accountant alleen of het voorgeschreven besluit daadwerkelijk door het college is genomen. Indien wet- en regelgeving ook inhoudelijke eisen aan het collegebesluit stelt, wordt ook gecontroleerd of aan deze eisen is voldaan.

De gemeenteraad kan de behoefte hebben om kader stellende collegebesluiten en door het college uitgevaardigde voorschriften door de accountant te laten toetsen in het kader van de rechtmatigheidscontrole. Dit is een bijzondere situatie. De raad vraagt dan namelijk controle op de naleving van regelgeving, waarvan de raad de bevoegdheid voor de totstandkoming en toepassing heeft overgedragen aan het college. Dergelijke regelgeving wordt normaal gesproken niet in het normenkader opgenomen en is normaliter geen onderwerp van rechtmatigheidscontrole.

De raad neemt een besluit om aan de accountant een aanvullende onderzoeksopdracht te verstrekken. De accountant rapporteert over de bevindingen naar aanleiding van deze onderzoeksopdracht in een afzonderlijk uit te brengen rapport van bevindingen. Dit onderzoek valt buiten de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole van de jaarrekening door de accountant.

Als het college een besluit heeft genomen om bepalingen in de eigen besluiten aan te passen dan zal de rechtmatigheidscontrole in de periode vóór aanpassing gericht zijn op de “oude” bepalingen en in de periode na aanpassing op de aangepaste bepalingen. Afwijkingen van de “oude” bepalingen met financiële gevolgen in de periode vóór dit besluit leiden tot onzekerheden of fouten in het kader van het rechtmatigheidsoordeel. Afwijkingen van de “oude” bepalingen na dit besluit zijn niet onrechtmatig aangezien het college afwijking toestaat en daartoe handelt binnen haar bevoegdheid. Indien in de besluiten van het college een hardheidclausule is opgenomen en de afwijking is in overeenstemming met de hardheidclausule, dan is het afwijken van de besluiten onder bepaalde voorwaarden, zoals in de hardheidclausule geregeld, toegestaan. In dat geval is eveneens rechtmatig gehandeld.

Aangezien collegebesluiten normaliter niet tot het object van rechtmatigheidscontrole behoren en daarvoor eerst een afzonderlijk raadsbesluit wordt genomen, kan de raad ook het besluit nemen om de collegebesluiten (of bepalingen daaruit) weer uit het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole halen.

In onderstaand overzicht is de wijze waarop met afwijkingen van door het college genomen besluiten en/of door het college uitgevaardigde voorschriften moet worden omgegaan in de rechtmatigheidscontrole kort samengevat.

3.5. Opstellen van het normenkader

Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om een volledig overzicht van de relevante wet- en regelgeving op te leveren aan de accountant. Het kan zijn dat het overzicht naar de mening van de accountant niet volledig is. De gemeente zal vervolgens de ontbrekende informatie alsnog moeten opnemen of moeten aangeven waarom bepaalde regelgeving niet in het overzicht is opgenomen. Het normenkader kan in het geval er geen wijzigingen in de wet- en regelgeving hebben voorgedaan voor meerdere jaren worden vastgesteld. Indien de accountant van mening is dat het normenkader met opzet niet voldoet, er bijvoorbeeld aantoonbaar verordeningen zijn weggelaten, dan wordt dit opgevat als een subjectieve verhindering² en zal de accountant de opdracht teruggeven.

3.5.1. Interne beheersing

Op basis van de relevante bepalingen bepalen aan de hand van een risicoanalyse, welke beheersingsmaatregelen te nemen. De beheersorganisatie moet zodanig zijn ingericht dat naleving van wet- en regelgeving (= het normenkader) met voor de gemeente financiële consequenties zichtbaar en toetsbaar wordt vastgelegd. Het uiteindelijke resultaat zal moeten zijn dat een gemeente zichtbaar in “control” is. Dit sluit aan bij Interne Controle Plan 2018-2021.

3.5.2. Onduidelijkheden over financiële consequenties

Bij onduidelijkheid in de verordeningen over financiële consequenties dan moet dit worden opgelost. Zodra onduidelijkheden in de interpretatie zijn geconstateerd dient de raad aan te geven welke interpretatie hij geeft. Het achteraf sanctioneren (achteraf door de raad laten aangeven aan welke

bepalingen geen financiële consequenties worden verbonden) van het niet naleven van gemeentelijke regelgeving is niet transparant.

3.5.3 Verordeningen ex. artikel 212 en 213 Gemeentewet

In de verordening ex. artikel 212 Gemeentewet (GW) regelt een gemeente het gemeentelijke financiële beleid, beheer en de financiële organisatie zodanig dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. In de verordening ex. artikel 213 GW worden de regels voor de accountantscontrole zodanig vastgelegd dat de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de financiële organisatie is gewaarborgd. Verder regelt de verordening ex. artikel 213 GW een aantal zaken met betrekking tot de opdrachtverlening aan de externe accountant. Deze verordeningen zijn een wettelijke verplichting en het domein van de gemeenteraad.

3.5.4 Financiële verordening

De (meeste) bepalingen in de financiële verordening ex. artikel 212 Gemeentewet hebben direct invloed op het tot stand komen van de baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening en maken daarom altijd onderdeel uit van het toetsingskader bij de rechtmatigheidscontrole.

3.5.5 Opdracht accountant

De gemeenteraad zal ter afkadering van de rechtmatigheidscontrole allerlei zaken nader moeten regelen en vastleggen, zoals de te hanteren goedkeuringstolerantie, de rapporteringstolerantie, het voor de rechtmatigheidscontrole toe te passen (lokale) normenkader, de wijze en het tijdstip van aanleveren van de te controleren jaarrekening, het te voeren overleg en eventuele tussentijdse rapportages, enzovoorts. De gemeenteraad kan er voor kiezen om de afspraken voor een deel in de verordening ex. artikel 213 GW en in het raadsbesluit inzake de opdrachtverlening c.q. de (jaarlijkse) verplichte opdrachtbevestiging aan de accountant te laten opnemen. Ook kan de raad de afspraken vastleggen in een zogenoemd controleprotocol.

Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de accountantscontrole moet het worden geoperationaliseerd. Dit gebeurt via het toetsingskader, waarvoor een afzonderlijk document is opgesteld.

Vlissingen,

burgemeester en wethouders van Vlissingen,

de secretaris,

de burgemeester,

mr. drs. ing. M. van Vliet

drs. A.R.B. van den Tillaar

Bijlage 1 Normenkader begrotingsoverschrijdingen 2017

Soort overschrijding	Overschrijding te voorkomen J/N	Prioriteit	Toelichting
<i>Overschrijdingen niet passend binnen het bestaande beleid</i>			
<p>Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor geen voorstel tot begrotingsaanpassing is ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.</p>	J	hoog	
<p>Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. Het deels niet ontvangen van een gedeclareerde subsidie, belastingnaheffingen, boetes en ambtshalve kortingen zijn daarvan voorbeelden.</p>	J	hoog	
<p>Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk pas in latere jaren via hogere afschrijvings- en financieringslasten zichtbaar worden. Dergelijke overschrijding zijn het gevolg van overschrijdingen op kapitaalkredieten. Over de stand van zaken met betrekking tot kapitaalkredieten wordt in de jaarrekening separaat gerapporteerd. Ingevolge de Verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet dienen niet bij de begroting geraamde verplichtingen die groter zijn dan € 500.000 vooraf aan de raad te worden voorgelegd. Daarna neemt het college hierover een besluit.</p>	J	hoog	<p>In de jaarrekening zal worden aangegeven op welke wijze in dekking van de hogere kapitaallasten zal worden voorzien.</p>
<p>Kostenoverschrijdingen" welke weliswaar in financiële zin binnen de begroting blijven, maar waarbij (aanzienlijk) minder prestaties zijn geleverd c.q. activiteiten zijn ontplooid dan in de begroting als doelstelling was aangegeven en. Dit valt ook onder het rechtmatigheidsaspect "aanvaardbaarheids criterium".</p>	J	hoog	<p>In de jaarrekening zullen de financiële aspecten worden gerelateerd aan de gerealiseerde maatschappelijke effecten</p>

<p><i>Overschrijdingen passend binnen het bestaande beleid</i></p>			
<p>Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendeekkende omzet. Tot deze categorie behoort in principe ook de grondexploitatie. De grondexploitatie beslaat echter een productietermijn van 10 jaar of meer. Mogelijk worden bijvoorbeeld inkomsten pas in latere jaren gerealiseerd. Per jaar worden de kostprijsberekeningen van de in exploitatie zijnde grondexploitaties geactualiseerd. Het resultaat van deze actualisatie vormt het jaarresultaat. Mogelijke overschrijdingen zijn hierin meegenomen. Dit resultaat van de grondexploitatie wordt op grond van de beheer verordening separaat gepresenteerd in de jaarrekening.</p>	N	laag	
<p>Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig konden worden gesignaleerd. Bijvoorbeeld vanwege een open einde (subsidie)regeling zoals dekking van een achteraf tegenvallend subsidiabel exploitatietekort van een verbonden partij, het uiteindelijk niet kunnen innen van vorderingen, noodzakelijke afwaarderingen door marktomstandigheden (duurzame waardevermindering). Vaak blijken dergelijke zaken pas in het kader van het opmaken van de jaarrekening.</p>	N	laag	
<p>Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis had via tussentijdse gegevens al wel bekend kunnen zijn (duurdere inhuur vervangend personeel, hoger uitvallende stelposten/meerwerk in niet-activeerbare activiteiten, duurdere inkoop, reeds bekend zijnde faillissement van een debiteur). Bij de vaststelling van het normenkader voor de controle op de rechtmatigheid is bepaald dat kostenoverschrijdingen moeten te worden gemeld wanneer het saldo van een programma met € 25.000 worden overschreden.</p>	J	hoog	

<i>Overige categorieën overschrijdingen</i>			
Overschrijdingen als gevolg van toerekening op basis van de urenbesteding. In het algemeen zijn dergelijke overschrijdingen budgettair neutraal. Tegenover een hogere doorberekening van uren op de programma's staat een positief resultaat op de kostenplaatsen. Overschrijdingen op grond van urentoerekening zijn relevant indien de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma of een ander programma onder druk komen te staan.	N	laag	oorzaken kunnen zeer divers zijn b.v. andere prioriteiten, ziekte, vacatures etc.
Uitgaven die ten laste van een voorziening worden gedaan en waardoor de omvang van de voorziening onder druk komt te staan. Het betreft hier uitgaven die de in de voorziening geraamde verplichtingen te boven gaan.	J	middel	
Kostenoverschrijdingen die direct gecompenseerd worden door aanwending van egalisatiereserves (zoals bij kostendeckende heffingen) of andere reserves.	J	middel	
Resultaten van de bedrijfsvoering die tot uitdrukking komen in het calculatieresultaat op kostenplaatsen en betrekking hebben op prijsverschillen. (bijvoorbeeld: meer inhuur derden, hogere salarislasten etc.)	J	middel	oorzaken kunnen prijs- en efficiencyverschillen zijn. Bedrijfsvoering betreft geen primair proces, derhalve geen hoge prioriteit.

Bijlage 2. Normenkader accountantscontrole 2017

Programma 1 De Sociale Stad

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
	Orionis	<ul style="list-style-type: none"> • Wet gemeenschappelijke regelingen • Wet op het consumentenkrediet • Wet toezicht kredietwezen 1992 • Faillissementswet • Burgerlijk Wetboek • Wet werk en bijstand • Wet financiering decentrale overheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren
Minderhedenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Alloctonenbeleid • Emancipatieactiviteiten • Inburgering welzijnscomponent • Opvang uitgeprocedeerde asielzoekers (INLIA) • Mentoren raad 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet maatschappelijke ondersteuning • Vreemdelingenwet 2000 • Algemene wet gelijke behandeling • Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen • Wet arbeid vreemdelingen • Wet inburgering nieuwkomers 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening (re)integratie arbeidsgehandicapten Vlissingen • Sociale Cliëntenraad Walcheren • Uitvoeringsbeleid re-integratie • Beleidsregel bijzondere bijstand • Beleidsregel bijzondere bijstand • Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Vlissingen 2010
Minimabeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Bijzondere bijstand • Kwijtscheldingen • Minimabeleid 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet maatschappelijke ondersteuning • Vreemdelingenwet 2000 • Algemene wet gelijke behandeling • Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen • Wet arbeid vreemdelingen • Wet inburgering nieuwkomers 	<ul style="list-style-type: none"> • Regeling maatschappelijke ondersteuning 2010 • Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning Vlissingen 2012 • Maximabeleid Walcheren 2010 • Verordening Wet inburgering Vlissingen
Minimabeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Bijzondere bijstand • Kwijtscheldingen • Minimabeleid 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet werk en bijstand • Wet Participatiebudget • Wet maatschappelijke ondersteuning • Wet investeren in jongeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Wet kinderopvang Vlissingen • Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzalen • GR Orionis Walcheren • Diversiteitsbeleid 2005 • Verordening cliëntenparticipatie Wsw 2008 • Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw • Het Zeeuws Kompas 2008 – 2015 • Kadernota participatiebeleid Walcheren • Boetebeleidsregels Wet kinderopvang 2009 • Afwegingsmodel handhaving kinderopvang 2009 • Beleidsregels niet-gemelde kinderopvang 2008 • Beleidsregels handhaving Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

Programma 2 Gezond en Wel

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Sport	<ul style="list-style-type: none"> • Sportbevordering • Breedte sport • Zwembad • Sportaccommodaties binnensport • Accommodaties buitensport • Sport 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer • Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden • EU richtlijn kwaliteit zwemwater (76/100/EEG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Sportraad Vlissingen • Beleidsregel financiële ondersteuning sportaccommodaties van derden • Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 • Nota Subsidiebeleid 'Koers op open water' • Sportnota 2013-2016
WMO	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzieningen gehandicapten • Ouderen en gehandicapten voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet sociale werkvoorziening • Wet op de re-integratie arbeidsgehandicapten • Wet arbeidsongeschiktheid jonggehandicapten • Wet maatschappelijke ondersteuning • Wet gemeenschappelijke regelingen • Zorgindicatiebesluit 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordeningen cliëntenparticipatie integraal gehandicaptenbeleid Vlissingen • Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Vlissingen 2012 • Verordening WMO & Jeugdhulp 2017 • Beleidsregels WMO & Jeugdhulp • Beleidsregel ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers
Sociaal cultureel werk	<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal cultureel werk • Vrijwilligerswerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 • Nota Subsidiebeleid 'Koers op open water' • Beleidsnota welzijnsaccommodaties 2006 • Welzijnsbeleid Nieuwe Stijl Vlissingen 2013-2016
Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdzorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugdwet 2015 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening WMO & Jeugdhulp 2017 • Beleidsregels WMO & Jeugdhulp
WMO begeleiding en dagbesteding WMO verstrekkingen	<ul style="list-style-type: none"> • WMO begeleiding en dagbesteding Inkoop WMO PGB WMO WMO cliëntenondersteuning ondersteuning en waardering mantelzorg • WMO verstrekkingen HH verstrekkingen Ondersteunende diensten HH PGB Woonvoorzieningen Vervoersvoorzieningen Rolstoelvoorzieningen Medische advisering 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet maatschappelijke ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening WMO & Jeugdhulp 2017 • Beleidsregels WMO & Jeugdhulp • Beleidsregel 40 Algemene voorziening in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugd- en jongerenvoorzieningen • Jeugdbegeleiding • Speeltuinen • Jeugdgezondheidszorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de jeugdzorg • Wet op de gevaarlijke werktuigen • Besluit veiligheid, attractie- en speeltoestellen • Wet buitenspeelruimte (initiatiefwetsvoorstel) 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 • Nota Subsidiebeleid 'Koers op open water' • Vlissingse jeugd agenda 2013-2016 • Minimaregeling Walcheren
Speelvoorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Speelvoorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de gevaarlijke werktuigen • Besluit veiligheid, attractie- en speeltoestellen 	<ul style="list-style-type: none"> • Nota buitenspelen in Vlissingen
Maatschappelijke zorg	<ul style="list-style-type: none"> • Maatschappelijk werk • Maatschappelijke opvang 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet gemeenschappelijke regelingen • Wet maatschappelijke ondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening WMO & Jeugdhulp • Beleidsregels WMO & Jeugdhulp

<p>Openbare gezondheidszorg</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare gezondheidszorg • Zorg indicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitswet zorginstellingen • Wet gemeenschappelijke regelingen • Wet publieke gezondheid • Arbeidsomstandighedenwet • Wet op delijkbezorging • Wet ambulancevervoer • Wet ziekenhuisvoorzieningen • Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen • Deconstructiewet 	<ul style="list-style-type: none"> • GR Regionale commissie verslavingszorg Zeeland • Beheers verordening gemeentelijke begraafplaatsen Vlissingen • Uitvoeringsbesluit voor de grafbedekkingen Vlissingen 2010 • Uitvoeringsbesluit graven, as bezorging en gedenkplaatsen 2010 • Beleidsnota Begraven en bestemmen van as 2000 • Beleidsnota Begraafplaatsen 2005 • Verordening Iijkbezorgingsrechten Vlissingen • Deconstructieverordening Vlissingen 2010 • Nota lokaal gezondheidsbeleid Walcheren 2013-2016
---------------------------------	--	---	--

Programma 3 De Lerende Stad

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Onderwijshuisvesting	<ul style="list-style-type: none"> • Primair onderwijs gymlokalen • Primair onderwijs huisvesting scholen • Voortgezet onderwijs gymlokalen • Voortgezet onderwijs huisvesting scholen • Herbouw Mozaïek (brandschade) • Onderwijshuisvesting 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op het primair onderwijs • Wet op de expertisecentra • Wet op het voortgezet onderwijs • Wet gemeenschappelijke regelingen • Leerplichtwet 1969 • Wet op de studiefinanciering 2000 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening leerlingenvervoer 2014 • Beleidsregels leerlingen vervoer • Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs • Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid Vlissingen • Verordening vergoeding godsdienst- en vormingsonderwijs op openbare en bijzonder neutrale scholen voor gewoon en buitengewoon lager onderwijs Vlissingen
Onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Godsdienst en vormingsonderwijs • Gemeentelijk onderwijs achterstanden • Onderwijs aan vreemdelingen • Schoolzwemmen • Leerlingenvervoer • Leerplicht • Schoolbegeleiding • Brede school • Muziekonderwijs • Volwasseneneducatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet goed onderwijs, goed bestuur • Wet beheersing huisvestingsvoorzieningen k.o-l.o • Wet educatie en beroepsonderwijs • Wet op het onderwijstoezicht • Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (OKE) • Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsachterstanden beleidsplan 2015 • GR Regionaal onderwijsbeleid Walcheren • GR Zeeuwse Muziekschool • Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009 – 2015 • Diversiteitsbeleid gemeente Vlissingen 2005 • Statuten Stichting Archipelscholen • Verordening materiële en financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Vlissingen 2016
Kind en peuteropvang	<ul style="list-style-type: none"> • Kinderopvang • Peuterspeelzaalwerk • Kind en peuteropvang 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen • Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening Wet kinderopvang Vlissingen • Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Vlissingen 2011

Programma 4 Ruimtelijke ontwikkelen

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Stedenbouwkundige plannen	<ul style="list-style-type: none"> • Stedenbouwkundige plannen 	<ul style="list-style-type: none"> • Onteigeningswet • Wet voorkeursrecht gemeenten • Wet inrichting landelijk gebied • Wet agrarisch grondverkeer • Crisis- en herstelwet • Interim-wet Stad- en Milieubenadering • Integraal Omgevingsplan provincie Zeeland • Experimentenwet bedrijven investeringszones (BI-zones) • Wet Implementatie rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden 	<ul style="list-style-type: none"> • Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming planschade Vlissingen • Welstandsnota 2006 • Structuur- en woonvisie • Citymarketing • Sociale Agenda Middengebied • Algemene nadeelcompensatieverordening Vlissingen • Structuurvisie 'Vlissingen stad aan zee - een zee aan ruimte' • Nota initiatievenbeleid collectief particulier opdrachtgeverschap 2007
Bestemmingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> • Bestemmingsplannen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet ruimtelijke ordening • Besluit ruimtelijke ordening 	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwverordening gemeente Vlissingen • Bestemmingsplannen • Beheers verordening Middengebied
Stadsvernieuwing	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsvernieuwing 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de stads- en dorpsvernieuwing • Wet Intensivering Stedelijke Vernieuwing • Monumentenwet 1988 • Woningwet • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Woonwagenwet 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening stadsvernieuwing Vlissingen • Monumentenverordening 2007 • Bouwverordening gemeente Vlissingen • Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV-3) • Sociale Agenda Middengebied • Nota archeologische monumentenzorg Walcheren 2006
Bouwgrondexploitatie	<ul style="list-style-type: none"> • Verwerving en verkoop • Voorbereiding • Bouwrijp maken • Nutsvoorzieningen • Kunstwerken • Bodemonderzoek • Sloopkosten • Stedenbouwkundige kosten • Ingenieurskosten • Grondwerken • Groenvoorziening • Woonrijp maken • Verrekening boekwaarden • Bouwgrondexploitatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerlijk Wetboek • Belemmeringenwet Privaatrecht • Onteigeningswet • Pachtwet • Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken • Grondexploitatiewet • Wet implementatie rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden 	<ul style="list-style-type: none"> • Exploitatieverordening gemeente Vlissingen 2005 • Algemene verkoopvoorwaarden bouwterreinen stadsgewest Vlissingen -Middelburg • Nota Grondbeleid 2013 • Beheers verordening Scheldekwartier

Programma 5 Wonen in Diversiteit

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Besluit woning gebonden subsidies	<ul style="list-style-type: none"> Besluit woning gebonden subsidies 	<ul style="list-style-type: none"> Woningwet Huisvestingswet Wet stedelijke vernieuwing Besluit woning gebonden subsidies 1995 Besluit locatie gebonden subsidies 2005 	
Overige maatregelen volkshuisvesting	<ul style="list-style-type: none"> Woonconsument Woningbehoefte Volkshuisvesting complexen woningen Volkshuisvesting woonwagens Volkshuisvesting gemeentegarantie 	<ul style="list-style-type: none"> Wet waardering onroerende zaken (WOZ) Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet WOZ Wet gemeenschappelijke regelingen Leegstandswet Wet kraken en leegstand Wet stedelijke vernieuwing Woningwet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Huurprijzenwet woonruimte Huurwet Wet bevordering eigen woningbezit Invorderingswet 1990 Stimuleringsregeling woningbouw 	<ul style="list-style-type: none"> Verordening onroerende-zaak belastingen Vlissingen (OZB) Verordening recreatiewoningen 1994 GR Woonwagenschap Midden- en Noord Zeeland Nota criteria voor huisvesting van instellingen die werken voor kwetsbare mensen in Vlissingen Verordening VROM Starterslening Vlissingen 2007 Huisvestingsverordening gemeente Vlissingen 2017 Beleidsnotitie en beleidsregels omzetten en splitsen zelfstandige woonruimte Beleidsregels garanties gemeente Vlissingen 2006 Beleidsregel onttrekkingsvergunningen Vlissingen 1998 Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten 2009 Woonvisie deel 1 en deel 2 – 2009 Structuurvisie 2010 – 2020 Beleidsnotitie tijdelijke verhuur onder de Leegstandswet
Vastgoedregistratie	<ul style="list-style-type: none"> Gegevensbeheer vastgoed Landmetingen 	<ul style="list-style-type: none"> Wet basisregistratie adressen en gebouwen Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken Kadasterwet Wet voorkeursrecht gemeenten Wet basisregistraties kadaster en topografie 	
Woningverbetering particuliere woningen	<ul style="list-style-type: none"> Woningverbetering particuliere woningen 	<ul style="list-style-type: none"> Burgerlijk Wetboek Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte Besluit kleine herstellingen 	
Woningverbetering ouderen huisvesting	<ul style="list-style-type: none"> Woningverbetering ouderen huisvesting 		
Bouwvergunningen	<ul style="list-style-type: none"> Lasten bouwvergunningen Baten bouwvergunningen Agrarische adviescommissie Vergunningen brandbeveiliging Reclamevergunningen Bouwvergunningen 	<ul style="list-style-type: none"> Woningwet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Wet voorkeursrecht gemeenten EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> Bouwverordening gemeente Vlissingen APV Vlissingen 2013 Bestemmingsplannen Legesverordening

Programma 6 Bruikbaarheid van de openbare ruimte

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Openbaar groen	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen Buitendienst algemeen 	<ul style="list-style-type: none"> Boswet Kaderwet LNV-subsidies Planten ziektewet Flora- en faunawet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Natuurbeschermingswet 1998 Bestrijdingsmiddelenwet Habitatrichtlijn 92/43/EEG Vogelrichtlijn 79/409/EEG EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet Wet Implementatie rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden 	<ul style="list-style-type: none"> APV Vlissingen 2013 Groenstructuurplan 2007 Nota kwaliteitsimpuls beheer groen, wegen en riolering 2008 - 2011
Milieustraat	<ul style="list-style-type: none"> Milieustraat Ontruiming 	<ul style="list-style-type: none"> Wet milieubeheer Wet algemene bepalingen omgevingsrecht EU richtlijn storten afvalstoffen 1999/31/EG en 2003/31/EG EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming Wet gemeentelijke watertaken Burgerlijk Wetboek Wet gemeenschappelijke regelingen Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) 	<ul style="list-style-type: none"> Afvalstoffenverordening gemeente Vlissingen GR Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland Beleidsregel ontruiming woningen
Inzameling huisafval	<ul style="list-style-type: none"> Inzameling huishoudelijk afval restafval Idem groente, fruit, tuin Idem grofvuil Idem papier Idem glas Idem KGA/KCA Idem metalen Idem afvalstoffenheffing Idem algemeen inkomsten Idem papier inkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> Wet milieubeheer Wet algemene bepalingen omgevingsrecht EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) Invorderingswet 1990 EU richtlijn overbrenging afvalstoffen (259/93/EG) EU richtlijn verpakking(safval) 94/62/EG EU richtlijn afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (2002/96/EG) EU richtlijn gevaarlijke afvalstoffen (259/93/EG) Regeling verpakking en verpakkingsafval Regeling Europese afvalstoffenlijst 	<ul style="list-style-type: none"> Afvalstoffenheffing Vlissingen Afvalstoffenverordening gemeente Vlissingen Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 – 2012 Algemene verordening ondergrondse infrastructuur
Inzameling bedrijfsafval	<ul style="list-style-type: none"> Inzameling bedrijfsafval Idem reinigingsrecht Idem inkomsten incidenten 	<ul style="list-style-type: none"> EU richtlijn afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (2002/96/EG) EU richtlijn gevaarlijke afvalstoffen (259/93/EG) Regeling verpakking en verpakkingsafval Regeling Europese afvalstoffenlijst 	

Riolering	<ul style="list-style-type: none"> • Doelmatig onderhoud riool • Rioolbeheer / kolkaansluitingen • Rioolbeheer huisaansluitingen • Rioolbeheer rioolgemaal • Rioolrecht • Aansluitvergunning riolering 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Wet verontreiniging oppervlaktewater • Invorderingswet 1990 • EU richtlijn behandeling stedelijk afvalwater (91/271/EEG) • Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken 	<ul style="list-style-type: none"> • Riolheffing Vlissingen • Verbreed gemeentelijke rioleringsplan Vlissingen • Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 – 2012 • Verordening particuliere rioolaansluitingen Vlissingen 2014
Geluidhinder bestrijding	<ul style="list-style-type: none"> • Geluidhinder bestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> • EU richtlijn Omgevingslawaaier 2002 • Wet geluidhinder • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Luchtvaartwet • Besluit op de Milieu effect rapportage • Saneringsbesluit geluidhinder wegverkeer • Besluit geluidhinder spoorwegen • Besluit saneringsmaatregelen industrieterreinen 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013
Milieubeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Milieubeleid ontwikkelen en uitvoeren • Mic/mec • Westerscheldebeleid • Externe veiligheid milieu • Geluidhinder bestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> • 6^e Milieuactieprogramma (MAP) 2001-2010 (Richtlijn 1600/2002/EG) • Habitatrichtlijn 92/43/EEG • Vogelrichtlijn 79/409/EEG • Verdrag van Aarhus • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet • EU richtlijn autowrakken 2000/53/EG • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Wet geluidhinder • Wet milieugevaarlijke stoffen • Wet inzake de luchtverontreiniging • Wet Geurhinder en Veehouderij • Registratiebesluit externe veiligheid • Besluit luchtkwaliteit • Besluit beheer autowrakken • Meststoffenwet • Ontgrondingenwet • Traktaat van 19 april 1839 (Scheidingsverdrag met België) 	<ul style="list-style-type: none"> • Milieunota 2004 - 2014 • Beleidsvisie externe veiligheid • Beleidsregels oplaadpunten elektrische auto's gemeente Vlissingen 2016 • APV Vlissingen 2013

		<ul style="list-style-type: none"> • Interim-wet Stad- en Milieubenadering • Bodemkwaliteitskaart en bodembeheerplan voor wegbermen in de provincie Zeeland • EU richtlijn Omgevingslawaaai 2002 • Luchtvaartwet • Besluit op de Milieu effect rapportage • Saneringsbesluit geluidhinder wegverkeer • Besluit geluidhinder spoorwegen • Besluit saneringsmaatregelen industrieterreinen 	
Vergunningen milieubeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Vergunningen milieubeheer • Vergunningen publicatieborden 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Besluit inzamelvergunning afvalstoffen en beheer afgewerkte olie 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013 • Beleidsregel zonebeheersysteem industrieterrein Vlissingen-Oost • Bijdrageverordening RUD Zeeland 2017
Handhaving milieubeheer	<ul style="list-style-type: none"> • Handhaving milieubeheer 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene wet bestuursrecht • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Drank- en Horecawet 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013 • Afvalstoffenverordening gemeente Vlissingen 2011 • Kadernota integraal handhavingsbeleid
Bodemonderzoek	<ul style="list-style-type: none"> • Bodemonderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • Wet bodembescherming • Besluit Ondergrondse Opslag Tanks • Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming • Besluit verplicht bodemonderzoek bedrijfsterreinen (Besluit VerBond) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwverordening gemeente Vlissingen
Openbare hygiëne	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen • Ongediertebestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Besluit van de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 26 maart 1982 (rat vrij certificaat) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hondenbelasting Vlissingen • Legesverordening Vlissingen • Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 - 2012
Begraafplaats	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud begraafplaats • Onderhoud graven 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de lijkbezorging • Invorderingswet 1990 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013 • Beheers verordening gemeentelijke begraafplaatsen Vlissingen • Lijkbezorgingsrechten Vlissingen • Beleidsnotitie begraafplaatsen 2005 • Regeling graven, as bezorging en grafbedekking 2010

Programma 7 Veiligheid

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Brandweer en rampenbestrijding	<ul style="list-style-type: none"> • Stads-gewestelijke brandweer Vlissingen-Middelburg • Veiligheidsregio Zeeland • Samenwerking openbare veiligheid Zeeland • Brandweer en rampenbestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wet veiligheidsregio's • Wet kwaliteitsbevordering rampenbestrijding • Wet tegemoetkoming schade • Wet ambulancevervoer • Wet vervoer gevaarlijke stoffen • Wet gemeenschappelijke regelingen • Wet tarieven gezondheidszorg • Kernenergiewet • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> • Brandbeveiligingsverordening • GR Stads-gewestelijke brandweer Vlissingen - Middelburg • GR Veiligheidsregio Zeeland • GR GGD-Zeeland (GHOR)
Opleidingen brandweer	<ul style="list-style-type: none"> • Trainingscentrum • Opleidingen brandweer 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbo-wet 	
Openbare orde en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheidsbeleid • Stadstoezicht • Bureau HALT • Dierenopvang • Gevonden voorwerpen 	<ul style="list-style-type: none"> • Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme (Trb. 2003, 133) • Gemeentewet • Burgerlijk Wetboek • Opiumwet en Aanwijzing Opiumwet procureurs-generaal Openbaar Ministerie • Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) • Wet op de kansspelen • Algemene wet op het binnentreden • Wet openbare manifestaties • Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag • Zondagswet • Wet op de weerkorpsen • Wet wapens en munitie • Gezondheids- en welzijnswet voor dieren • Honden- en kattenbesluit 1999 • Wet bestuurlijke boete overlast in de openbare ruimte • Wet tijdelijk huisverbod 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013 • Algemeen aanwijzingsbesluit (uitvoering APV Vlissingen 2013 en Afvalstoffen-verordening gemeente Vlissingen) • Binnentreden van woningen bij noodverordening • Verordening speelautomatenhallen • Rampenplan gemeente Vlissingen • Rampenbestrijdingsplannen • Beleidsregel BIBOB 2009 • Softdrugsbeleid Vlissingen -Middelburg • Prostitutiebeleid Vlissingen • Beleid hinderlijke en gevaarlijke honden Vlissingen • Damocles- en Victoriabeleid • Nota integraal veiligheidsbeleid (IVB) 2010 • Antillianenbeleid 2010-2013 • Beleidsnota Evenementen en veiligheid 2005 • Notitie dierenwelzijnsbeleid Vlissingen 2003 • Beleidsregel inzake het houden van hinderlijke of schadelijke dieren 2009 • Beleidsregel gevaarlijke en hinderlijke honden 2000 • Draaiboek voor de toepassing van de Algemene wet op het binnentreden • Beleidsregel knalapparatuur 2007 • Beleidsregel plakken en kladden 2003 • Beleidsnota handhaving van artikel 13b Opiumwet 2012 • Beleid niet gesprongen conventionele explosieven

Programma 8 Bereikbaarheid

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Wegen straten pleinen	<ul style="list-style-type: none"> • Wegbeheer bruggen • Wegenonderhoud gesloten verhardingen • Wegenonderhoud open verhardingen • Onkruidbestrijding • Wegmeubilair 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wegenwet • Wegenverkeerswet 1994 • Wet vervoer gevaarlijke stoffen • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet • Invorderingswet 1990 • Belemmeringenwet Verordeningen • Besluit administratieve bepalingen wegverkeer • Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netwerken (Grondroedersregeling) 2008 • Richtlijn Tarieven (graaf)werkzaamheden telecom (VNG) • Wet implementatie rechtsbeschermingsrichtlijnen aanbesteden 	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsregel uitwegvergunningen • Precariobelasting Vlissingen • Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 - 2012
Straatreiniging	<ul style="list-style-type: none"> • Straatreiniging 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wet milieubeheer • Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet 	
Gladheidbestrijding	<ul style="list-style-type: none"> • Gladheidbestrijding 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wegenwet 	
Openbare verlichting	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare verlichting 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet 	Beleids- en beheersplan openbare verlichting gemeente Vlissingen 2007
Gronddepot	<ul style="list-style-type: none"> • Gronddepot 	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterenbescherming • Waterwet • EU richtlijn bescherming grondwater (80/68/EG) 	
Beluifelingen	<ul style="list-style-type: none"> • Beluifelingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Invorderingswet 1990 • Bekostigingsbesluit baatbelasting 	<ul style="list-style-type: none"> • Precariobelasting Vlissingen • Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 - 2012
Verkeersmaatregelen	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersbeleid / plannen • Verkeersregelinstallaties • Verkeersveiligheid • Verkeersregulering • Bijzondere transporten 	<ul style="list-style-type: none"> • Wegenverkeerswet 1994 • Besluit wegslepen van voertuigen • Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 • Plan wet verkeer en vervoer • Wet vervoer gevaarlijke stoffen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wegsleepverordening Vlissingen 2005 • Verkeers- en vervoerplan 2012 –2020 • Verkeersbesluit Gemeente Vlissingen
Parkeren	<ul style="list-style-type: none"> • Maaiveld parkeren 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening parkeerbelastingen 2010

	<ul style="list-style-type: none"> • Parkeergarage Scheldestraat • Vergunning parkeren • Rijwielstalling 	<ul style="list-style-type: none"> • Invorderingswet 1990 • Wet Mulder administratiefrechtelijke heffingen • Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Parkeerverordening 1992 • Nota lokale heffingen Vlissingen 2009 –2012 • Parkeerbeleid 2010
Binnenhavens	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud havens • Binnenhavens 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Scheepvaartverkeerswet • Waterstaatswet 1900 • Wet beheer rijkswaterstaatswerken • Binnenvaartpolitie reglement 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening op de heffing en invordering van binnenhavengeld Vlissingen 2017 • Havenbeheer verordening Vlissingen 2017 • Uitvoeringsbesluit havenbeheer verordening 2017
Waterpartijen	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud waterpartijen • Onderhoud fonteinen en vijvers 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Wet op de waterhuishouding 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentelijk baggerplan 2002 - 2011

Programma 9 De Culturele Stad

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Bibliotheek	<ul style="list-style-type: none"> Bibliotheek 't Spui 	<ul style="list-style-type: none"> EU richtlijn verhuur- en uitleenrecht, intellectuele eigendom (92/100/EEG) Auteurswet 1912 Wet op de naburige rechten Wet op het specifiek cultuurbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> Bestuurscommissie openbare bibliotheek Vlissingen 2008
Raad voor Kunst en Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> Raad voor Kunst en Cultuur Uit in Vlissingen Beeldende kunst Kunsteducatie Filmkunst 	<ul style="list-style-type: none"> EG-Verdrag artikel 151 	<ul style="list-style-type: none"> Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 Cultuurnota 2010 - 2014
Oudheidkunde en museum	<ul style="list-style-type: none"> Maritiem museum Gemeente archief 	<ul style="list-style-type: none"> Archiefwet 1995 Wet openbaarheid van bestuur 	<ul style="list-style-type: none"> Archiefverordening gemeente Vlissingen 2015 Besluit Informatiebeheer gemeente Vlissingen Reglement gemeentelijke archiefbewaarpplaats Vlissingen
Recreatie	<ul style="list-style-type: none"> Recreatie maatschappelijke ontwikkeling Recreatie beheer Recreatie milieu 	<ul style="list-style-type: none"> EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> Evenementen uitvoeringsbeleid APV Vlissingen 2013 Verordening kleinschalig kamperen Vlissingen
Kermis	<ul style="list-style-type: none"> Kermis 	<ul style="list-style-type: none"> Gemeentewet EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> APV Vlissingen 2013
Accommodaties	<ul style="list-style-type: none"> Accommodaties welzijnsvoorzieningen Accommodaties culturele voorzieningen Gebouwen beheerplan Onderhoud accommodaties welzijns- en culturele voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> Wet maatschappelijke ondersteuning Besluit horeca-, sport en recreatie-inrichtingen milieubeheer 	<ul style="list-style-type: none"> Welzijnsbeleid Nieuwe Stijl Vlissingen 2013-2016
Lokale omroep	<ul style="list-style-type: none"> Lokale omroep 	<ul style="list-style-type: none"> Telecommunicatiewet Mediawet 	<ul style="list-style-type: none"> Telecommunicatieverordening Vlissingen 2008 Verordening Zeeuwse programmaraad 1998
Archeologie	<ul style="list-style-type: none"> Archeologie 	<ul style="list-style-type: none"> Verdrag van Malta 1992 	
Monumenten	<ul style="list-style-type: none"> Monumenten 	<ul style="list-style-type: none"> Monumentenwet 1988 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Besluit rijk subsidiëring instandhouding monumenten (BRIM) 	<ul style="list-style-type: none"> Monumentenverordening Vlissingen 2007 Nota Archeologische monumentenzorg Walcheren 2006 Nota Monumentenzorg 2006

Programma 10 Toerisme en Economie

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Straatmarkt	<ul style="list-style-type: none"> • Straatmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Invorderingswet 1990 	<ul style="list-style-type: none"> • Marktgeld Vlissingen • Marktverordening Vlissingen
Economische ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Economische activiteiten • Economische ontwikkeling SEPAZ • Subsidies bedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbestedingwet • Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (BAO) • Besluit aanbestedingen speciale sectoren (BASS) • Wet gemeenschappelijke regelingen • Wet op de economische delicten • Winkeltijdenwet 	<ul style="list-style-type: none"> • GR Havenschap Zeeland Seaports • Subsidieregeling revitalisering Baskensburg • Verordening winkeltijden • Beleidsregel standplaatsen APV Vlissingen 2016 • Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 • Structuurvisie detailhandel Vlissingen 2007 en beleidsnotitie uitwerking structuurvisie detailhandel 2008 • Verordening BIZ centrum Vlissingen 2016-2020
Bevordering toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie VVV-Walcheren • Ontwikkeling toerisme • Exploitatie onroerende zaken • Bediening sluizen jachthaven 	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeentewet • Invorderingswet 1990 • Besluit hygiëne, gezondheid en veiligheid kampeerterreinen • EU-Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) • Dienstenwet 	<ul style="list-style-type: none"> • Toeristenbelasting Vlissingen • Forensenbelasting Vlissingen • Algemene subsidieverordening Vlissingen 2012 • Evenementenbeleid • Nota toerisme 2011- 2014 • Notitie Walcheren 2000+ • Verordening kleinschalig kamperen Vlissingen
Transacties onroerende goederen	<ul style="list-style-type: none"> • Transacties onroerende goederen 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerlijk Wetboek • Gemeentewet • Besluit aanbestedingen speciale sectoren (BASS) • Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (BAO) 	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene betalings-, leverings- en verkoopvoorwaarden gemeente Vlissingen
Stranden	<ul style="list-style-type: none"> • Stranden 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet op de strandvonderij • Scheepvaartreglement Westerschelde • Burgerlijk Wetboek • Wegenverkeerswet 1994 	<ul style="list-style-type: none"> • APV Vlissingen 2013 • Beleidsregel voertuigen op stranden • Beleidsnota stranden 2005 - 2010

Programma 11 Bestuur

Product	Subproduct	Wetgeving extern	Regelgeving intern/beleidsregel
Bestuursorganen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenteraad en commissies • College van burgemeester en wethouders • Burgemeester 	<ul style="list-style-type: none"> • Grondwet • Gemeentewet • Wet gemeenschappelijke regelingen • Algemene wet bestuursrecht • Wet algemene bepalingen • Algemene termijnenwet • Financiële-verhoudingswet • Invorderingswet 1990 • Comptabiliteitswet 2001 • Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG) • Besluit gegevensverstrekking gemeentelijke belastingheffing • Wet op de Accountant-administratie controle • Besluit financieringsstatuut • Wet Financiering decentrale overheden • Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) • Wet bestuurdersaansprakelijkheid • Rechtspositiebesluit burgemeesters • Regeling rechtspositie burgemeesters • Rechtspositiebesluit wethouders • Regeling rechtspositie wethouders • Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden • Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiële verordening gemeente Vlissingen (art.212 Gemeentewet) • Controleverordening gemeente Vlissingen (art. 213 Gemeentewet) • Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Vlissingen (art. 213a Gemeentewet) • Kadernota • Beleidsregels garanties gemeente Vlissingen, risicoprofielen en Treasury statuut 2006 • Nota waarden en afschrijven activa 2008 • Nota weerstandsvermogen en risicomanagement Vlissingen 2009 • Beleidsnota heffingen 2006 – 2010 • Leidraad Invorderingen 2005 • Legesverordening Vlissingen • Algemeen delegatiebesluit 2008 • Algemene bevoegdhedenbesluit 2013 • Besluit informatiebeheer gemeente Vlissingen 2016 • Gedragscode voor de burgemeester • Gedragscode voor de wethouders • Gedragscode leden gemeenteraad • Verordening raadscommissies 2007 • Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden Vlissingen 2007 • Verordening op de rekenkamer-commissie gemeente Vlissingen • Commissie accountantscontrole jaarrekening • Reglement van orde gemeenteraad 2011 • Reglement van orde college 2002 • Huishoudelijk reglement presidium • Instructie voor de griffier • Mandaatbesluit personeelszaken griffie 2008 • Reglement van orde voor de raadscommissie 2011 • Budgethoudersregeling gemeente Vlissingen
Publiekszaken	<ul style="list-style-type: none"> • Inlichtingen • Naturalisatie • Akten burgerlijke stand • Rij- en reisdocumenten • Straatnamen en toekennen huisnummers • Verblijfsvergunning 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA) • Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) • Burgerlijk Wetboek • Rijkswet op het Nederlanderschap • Vreemdelingenwet 2000 en -besluit • Besluit burgerlijke stand 1994 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening naamgeving en nummering Vlissingen • Verordening GBA persoonsgegevens • Reglement burgerlijke stand 2007 • Verordening persoonsregistraties Vlissingen • Beleidsregel regeling en onderzoek brondocumenten ten behoeve van de basisregistratie personen (BRP) • Beleidsregel aangifte adreswijziging Vlissingen 2017 • Beleidsregel briefadres gemeente Vlissingen 2017

		<ul style="list-style-type: none"> • Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie • Gemeentewet • Paspoortwet • Wet op de identificatieplicht • Wegenverkeerswet 1994 • Reglement rijbewijzen • Wet rechten burgerlijke stand • Wet op de orgaandonatie 	
Verkiezingen	<ul style="list-style-type: none"> • Verkiezingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kieswet • Gemeentewet 	
Bestuurlijke samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> • Stads-gewestelijke samenwerking • Vereniging van Zeeuwse Gemeenten • Internationale samenwerking 	<ul style="list-style-type: none"> • Wet gemeenschappelijke regelingen • Gemeentewet • Wet algemene regels herindeling • Communautair actieprogramma ter bevordering van actief Europees burgerschap (2004/100/EG) 	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsnota 'Van wereldburger tot medeburger' 2000
Bestuursondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuursondersteuning gemeenteraad • Bestuursondersteuning college • Rechtsbescherming burgers • Externe voorlichting • Externe voorlichting website 	<ul style="list-style-type: none"> • Grondwet • Algemene wet bestuursrecht • Gemeentewet • Wet openbaarheid van bestuur • Wet Nationale ombudsman • Wet elektronische bekendmaking • Statuten Stichting De Zeeuwse Ombudsman • Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verordening commissie bezwaarschriften Vlissingen 2005 • Verordening antidiscriminatievoorziening Vlissingen 2010 • Beleidsregeling rechtstreeks beroep 2006 • Instructie klachtencoördinator • Inspraakverordening Vlissingen 2009 • Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2002 • Kadernota juridische kwaliteitszorg 2004 • Juridisch kwaliteitsplan 2008 - 2011 • Communicatienota • Regeling perscontacten en proactief persbeleid 2008 • Beleidsregel vrijwaring bestuursleden stichtingen en verenigingen
	<ul style="list-style-type: none"> • Personeel 	<ul style="list-style-type: none"> • Ambtenarenwet • Burgerlijk Wetboek • Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling en Uitwerkingsovereenkomst voor de sector gemeenten (CAR-UWO) • Wet op de Ondernemingsraden • Arbowetgeving • Wet arbeid en zorg 	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatiebesluit 2009 • Directiestatuut 2010 • Algemene rechtspositieregeling Vlissingen 2015 • Algemene salarisverordening Vlissingen • ODRP functiewaarderingssysteem 2008 • Procedureregeling functiebeschrijvingen, functie waarden en plaatsing gemeente Vlissingen 2008 • Regeling jaargesprekken gemeente Vlissingen • Reglement personeelsbeoordeling gemeente Vlissingen • Inconveniëntenregeling Vlissingen • Reisbesluit Vlissingen 1994 • Algemeen sociaal statuut Vlissingen • Spaarloonverordening Vlissingen • Regeling bezoldigingsbeleid 1995 • Algemene regeling wachtdienstvergoeding Vlissingen 2015 • Besluit Commissie Klokkenluiders 2003 • Agressieprotocol gemeente Vlissingen 2014

			<ul style="list-style-type: none"> • Verzuimprotocol gemeente Vlissingen • Klachtenprocedure ongewenste omgangsvormen gemeente Vlissingen • Beleidslijn beoordelen en flexibel belonen • Beleidslijn nevenwerkzaamheden • Regeling 'melden vermoede misstanden Gemeente Vlissingen'
--	--	--	--